

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Економічний факультет

Інститут державного управління та регіонального розвитку

AKADEMIA POLONIJA
POLONIA UNIVERSITY

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ЕКОНОМІКА В КОНТЕКСТІ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

12-13 лютого 2016 року

Частина II

**Ужгород
2016**

УДК 330.3(063)
ББК 65.011я43
Е 45

За загальною редакцією:

Палінчак М. М., декан факультету міжнародних відносин УжНУ, кандидат історичних наук, професор;

Приходько В. П., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин УжНУ, доктор економічних наук, професор;

Andrzej Krynski, доктор габілітований, професор, ректор Полонійського університету (Республіка Польща).

Рецензенти:

Мікловда В. П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України;

Ярема В. І., доктор економічних наук, професор.

Економіка в контексті інноваційного розвитку: стан та перспективи:

Е 45 матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 12-13 лютого 2016 р.) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, А. Krynski. – У 2-х частинах. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2016. – Ч. 2. – 180 с.

ISBN 978-966-916-070-6

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка в контексті інноваційного розвитку: стан та перспективи» (12-13 лютого 2016 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, світового господарства і міжнародних економічних відносин, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 330.3(063)
ББК 65.011я43

ISBN 978-966-916-070-6

© Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», 2016

ЗМІСТ

НАПРЯМ 6. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

КИТАЙСЬКИЙ ДОСВІД ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зянько В. В., Дун Сіньїн..... 9

АНАЛІЗ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ УКРАЇНИ

Лось В. О., Кардашевська М. А. 12

ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ
У РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Колесник Т. В. 14

ГРАФОАНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ
ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Комчатних О. В. 17

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ТА ЇЇ ПРОБЛЕМАТИКА
В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ОБСТАВИНАХ

Кравчута Д. С., Крачулова Т. В., Шаповалова І. В. 20

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
ФАКТОРИ ВПЛИВУ

Лещук Г. В. 23

АНАЛІЗ КЛЮЧОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ
(НА ПРИКЛАДІ ФРАНЧАЙЗИНГУ)

Макаренко Т. Є. 26

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Пилип'юк Я. В. 29

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ

Пугачевська К. Й. 32

СУЧАСНИЙ ЗМІСТ ТЕРМІНУ «ІННОВАЦІЯ»
ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ

Сорін Б. В. 34

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ІТ БІЗНЕС-АКСЕЛЕРАТОРІВ В УКРАЇНІ

Струк Н. І. 37

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ТА БЕЗПЕКА
ПРИ ВЕДЕННІ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ

Хижняк О. С. 40

НАПРЯМ 6. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

КИТАЙСЬКИЙ ДОСВІД ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зянько Віталій Володимирович
*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів*

Вінницького національного технічного університету

Дун Сіньїн

аспірант кафедри фінансів

Вінницького національного технічного університету

Загальновідомо, що малі підприємства виступають вагомим рушієм економічного прогресу, завдяки їх функціонуванню у країні створюється велика кількість робочих місць, формується конкурентне економічне середовище, внаслідок чого підвищується якість та асортиментний випуску товарів і послуг, зростає життєвий рівень громадян, з'являється «середній клас». А при застосуванні інновацій малий бізнес, як показує досвід високорозвинених країн, здатен у разі прискорити підвищення конкурентоспроможності не лише самих підприємств, але й загалом національної економіки.

Тому розвитку малого бізнесу має приділятися велика увага з боку держави, яка задля цього повинна удосконалювати законодавчі акти, що регулюють функціонування та оподаткування малих підприємств, розширювати кредитні програми, залучати у сферу малого бізнесу інвестиції.

Для прикладу, варто навести досвід підтримки малого бізнесу урядом Китайської Народної Республіки (КНР) в межах розробленої ним довгострокової програми розвитку національної економіки терміном до 2020-2050 років. Відповідно до цієї програми у 2002 році в Китаї був прийнятий Закон «Про стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва», яким передбачені однакові можливості для малих підприємств щодо їх кредитування, інвестування, вдосконалення виробництва, впровадження в економіку Китаю нових наукоємних технологій. Для надання переваг суб'єктам малого бізнесу в порівнянні з великими підприємствами та захисту інтересів суб'єктів малого підприємництва в Китаї створено «Державний фонд розвитку малого і середнього підприємництва», фінансований за рахунок бюджетних коштів країни. Цей фонд забезпечує малим підприємствам певні податкові пільги і додаткове фінансування інноваційних проектів. Малий бізнес в Китаї підтримується також створеною в 2001 році державною інформаційною службою CSMEO, мережа якої поширюється на всі міста і регіони КНР, вчасно надаючи необхідну інформацію про технологічні новинки, останні досягнення в науково-технічній сфері, стан ринку праці.

Завдяки діям китайського уряду, починаючи з 2003 року в КНР відбулося стрімке збільшення суб'єктів малого підприємництва та підвищення рентабельності підприємств, що сприяло зростанню податкових надходжень до бюджету держави. В 2011 році Китай вийшов на перше місце у світі за обсягами експорту продукції, на третє місце за обсягами імпорту і ВВП, а темп приросту ВВП становив 9,2% [1]. Малі підприємства Китаю експортують

більше 60% всього обсягу продукції країни, на них припадає 65% патентів. Заслугою підприємств малого бізнесу КНР є також те, що він сплачує понад 50% усіх податкових надходжень [2]. Сьогодні у КНР функціонує близько 3 млн. малих підприємств та майже 30 млн. приватних підприємців, завдяки чому китайські товари, вироблені малими фірмами, можна зустріти на прилавках крамниць практично у кожному куточку світу. На підприємствах малого бізнесу КНР зайнято біля 60% працездатного населення, виробляється до 80% інноваційної продукції та технічних винаходів [3, с. 151].

Як бачимо, в Китаї переважна кількість інновацій створюється саме в середовищі малого бізнесу, який виступає вагомим рушієм національної економіки. І держава намагається і надалі всіляко сприяти його розвитку. Так, у 2015 році, через уповільнення темпів економічного зростання, Державна рада Китаю вирішила ще більше розширити податкові пільги для дрібних компаній. Зокрема, податок на доходи компаній з базою оподаткування нижче 300 тис. юанів (\$ 46,9 тис.), починаючи з 2015 року і до кінця 2017 року, буде знижено вдвічі. Раніше під такі послаблення потрапляли тільки компанії з доходом менше 200 тис. юанів. Крім того, малі фірми зі щомісячним обсягом продажів 20-30 тис. юанів будуть звільнені від сплати податків до кінця 2017 року, тоді як раніше дія цієї пільги мала завершитися в кінці 2015 року [4].

На жаль, в Україні державна підтримка інноваційного розвитку малих підприємств поки не реалізується повною мірою, незважаючи на те, що організаційно-економічні та правові засади державного регулювання інноваційного розвитку в основному розроблено. Зокрема, з липня 2002 року діє головний закон, що регламентує інноваційну діяльність в Україні – Закон України «Про інноваційну діяльність», згідно з яким державна фінансова підтримка може надаватися при створенні бізнес-інкубаторів, бізнес-центрів, центрів трансферу технологій, технологічних парків, інноваційних центрів. Також вітчизняне законодавство у сфері інноваційної діяльності базується на Конституції України, Законах України: «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків». У 2012 році прийнято Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», згідно з яким малі підприємства отримали право отримувати від держави безповоротні цільові субсидії на придбання та впровадження нових технологій, зокрема, енергозберігаючих та екологічно чистих технологій. Важливою подією стала ратифікація у березні 2015 року Угоди про асоційовану участь України в програмі ЄС «Горизонт 2020» [5], яка передбачатиме участь України у дослідницькій та інноваційній діяльності усіх сфер суспільного життя – від фундаментальних наук до впровадження інновацій в реальний сектор економіки. Нині розпочато заходи щодо приєднання України до Програми з підвищення конкурентоспроможності малих та середніх підприємств – COSME, яка з 2014 року працює в країнах ЄС і розрахована до 2020 року. Це звичайно ж збільшить можливості вітчизняного малого та середнього бізнесу у знаходженні нових партнерів з ЄС, сприятиме покращенню конкурентоспроможності їхніх продуктів, а отже виходу на нові ринки.

Проте, якщо для держав-членів ЄС та КНР законодавство у сфері інновацій є засобом реалізації політичних документів, стратегій, планів розвитку науки та інновацій, то для України характерним є намагання прийняття актів законодавства з метою лише надання поштовху інноваційному розвитку [6]. Це

одна з причин того, чому в Україні інноваційна діяльність досі не стала для переважної більшості господарюючих суб'єктів пріоритетним напрямом їхнього економічного розвитку. Якщо деякі великі компанії певною мірою демонструють свою інноваційну активність, то малий бізнес практично не має інноваційної спрямованості, наслідком чого є низька конкурентоспроможність вітчизняних підприємств на міжнародній арені та кризовий стан національної економіки. Причини цього не лише внутрішні, але й зовнішні, спричинені російською збройною агресією проти України. Але, якщо зовнішні виклики об'єктивно не дозволяють здійснювати реформування національної економіки швидкими темпами, то зміни економічного законодавства з метою приведення його у відповідність з Європейським відбуваються занадто повільно, відсутні також кардинальні кроки з реформування правоохоронної та судової системи.

Отже, сьогодні українська економіка перебуває у кризовому стані, виходом з якого є прискорення інноваційних розробок, впровадження на підприємствах технологічних нововведень, підвищення інноваційної активності підприємств малого та середнього підприємництва за прикладом Китаю та країн ЄС. Також для розвитку малого бізнесу треба формувати економічні, юридичні та політичні умови:

- удосконалювати законодавчу базу регулювання інвестиційної діяльності в інноваційній сфері, підвищувати рівень захисту прав власності та вести активну боротьбу з корупцією;

- розвивати інноваційну інфраструктуру, яка сьогодні не охоплює системно і комплексно всі ланки та етапи інноваційного процесу, особливо на рівні суб'єктів господарювання;

- сприяти фінансовому забезпеченню інноваційного розвитку. Адже досі основними джерелами фінансування інновацій залишаються власні кошти підприємств і організацій, а не кредити, гранти та венчурне фінансування, як у розвинених країнах;

- активно реагувати на серйозні зовнішні виклики, пов'язані з анексією Росією частини української території та військовими діями на Донбасі.

Список використаних джерел:

1. Worldfactbook2011: China [Електронний ресурс] // Central Intelligence Agency. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>

2. Малий бізнес: закордонний досвід [Електронний ресурс] / Національний інститут системних досліджень проблем підприємництва. – Режим доступу: niss/buss/article/article_1141.html

3. Акіншина О. В. Державна підтримка та оподаткування малого і середнього бізнесу Китаю / О. В. Акіншина // Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні: збірник тез доповідей X науково-практичної конференції, 31 березня – 5 квітня 2014 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – С. 151–154.

4. What the 'Chart of Doom' is saying about a global recession [Електронний ресурс] // MarketWatch. – Режим доступу: <http://www.marketwatch.com/>

5. Угода між Україною і Європейським Союзом про участь України у Рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020» // Офіційний вісник України від 15.09.2015, № 71 / № 63, 2015, ст. 2081 /, стор. 45, стаття 2346.

6. Капіца Ю. М. Законодавство України та Європейського Союзу у сфері інноваційної діяльності: інтеграційні виклики для України / Ю. М. Капіца // Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: VIII Міжнародний бізнес-форум (Київ, 19 березня 2015 р.); відп. ред. А. А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 272 с. – С. 118.

Наукове видання

Матеріали доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

**«ЕКОНОМІКА В КОНТЕКСТІ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

(м. Ужгород, 12-13 лютого 2016 р.)

Частина II

Підписано до друку 26.02.2016. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 10,46. Тираж 100. Замовлення № 0216-223.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.